

111164

Пролетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ГАЛОЎНАЕ КІРАЎНІЦТВА АДЗІНАЙ ГІДРА-МЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СЛУЖБЫ пры НКЗ БССР

ДЭКАДНЫ БЮЛЕТЭНЬ

ГАЛОЎНАГА КІРАЎ-
НІЦТВА І ГІДРАМЕТ-
ІНСТЫТУТА

Адрас рэдакцыі: Менск, Шырокая 28. Галоўнае Кіраўніцтва АГМС БССР.
Тэл. 24271 і 23280.

№ 14 (127)	21—31 кастрычніка	1933 г.
------------	-------------------	---------

З М Е С Т

Да 16 гадавіны Кастрычнікавай рэвалюцыі—П. Мамаеў.

Сіноптычны агляд за дэкаду—І. Рачыцкі.

Метэаралагічная характарыстыка і табліца вынікаў метэаралагічных назіранняў за дэкаду—Н. Малішэўская.

Метэаралагічная характарыстыка і табліца вынікаў метэаралагічных назіранняў за верасень 1933 г.—Н. Малішэўская.

С.-г. гідра-метэаралагічная характарыстыка за дэкаду—С. Старобіна.
Х р о н і к а.

Д а д а т а к:

Гідралагічны агляд і табліца вынікаў гідралагічных назіранняў за дэкаду—А. Свядкоўскі.

ДА 16 ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКАВАЙ РЭВОЛЮЦЫІ.

Рабочы клас, калгаснае сялянства і ўсе працоўныя Совецкага саюза пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі і яе ленинскага ЦК на чале з правадыром сусветнага пролетарыята тав. Сталіным за 16 год існавання савецкае ўлады дасягнулі велізарных поспехаў на фронце сацыялістычнага будаўніцтва.

За гэты час мы ператварылі нашу адсталую земляробчую краіну ў перадавую, прамысловую. Мы выпускаем прамысловай прадукцыі ў тры разы больш даваеннага часу. Дастаткова сказаць, што толькі за 9 м-цаў 1933 г. мы вытворылі 55 тыс. трактароў і 29 тыс. аўтамабіляў. Наша індустрыя можа вытворыць любую сучасную складаную машыну. Мы ўмацавалі абароназдольнасць нашай краіны і ператварылі яе ў непрыступную крэпасць пролетарскай дыктатуры. Мы правялі сплашную ка-

1963 г. Б. А. 861

лектывізацыю ў асноўных раёнах і ператварылі нашу с. г. у самую буйную сельскую гаспадарку ў свеце. Соўгасы і калгасы ахапляюць 84% усіх пасеўных плошчаў.

Мы ліквідавалі беспрацоўе, ліквідавалі абнішчанне вёскі і паднялі беднату да ўзроўня сярэдняка. У гэтым годзе мы пры дапамозе палітаддзелаў зрабілі значны крок наперад па ператварэнню калгасаў у большэвіцкія, а ўсіх калгаснікаў у заможных. Мы значна павысілі культурны ўзровень нашай краіны, увялі ўсеагульнае навучанне, дзвінулі сотні тысяч маладых рабочых і сялян на аўпаданне вышнімі навукі, тэхнікі і мастацтва“ (Кагановіч).

Пры брацкай дапамозе пролетарыята Совецкага саюза рабочы клас і калгасныя масы сялянства БССР пад кіраўніцтвам КП(б)Б, на аснове ажыццяўлення ленінскай нацыянальнай палітыкі дабіліся велізарных поспехаў у гаспадарчым і культурным будаўніцтве.

У параўнанні з даваенным часам прадукцыя прамысловасці БССР вырасла ў 10 разоў, а за гады першай пяцігодкі ў параўнанні 1927/28 г. у пяць разоў. Калі ў 1927/28 г. у цэнзавай прамысловасці БССР было 244 тыс. рабочых і служачых, то ў 1932 годзе мы маем 540 тысяч. Першая пяцігодка стварыла ў Беларусі тэхнічна-узброеную прамысловасць. У галіне сельскай гаспадаркі на I/VII-33 г. калектывізавана 50,3% сялянскіх гаспадарак. Значна павялічылася пасеўная плошча, калі ў 1916 годзе было 2389,4 тыс. га, то ў 1932 г.—3983,0 тыс. га.

Узмацнілася механізацыя сельскай гаспадаркі.

Выканаўшы з поспехам першую пяцігодку ў 4 гады—пяцігодку пабудовы фундамента сацыялістычнай эканомікі, партыя канчаткова вырашыла ленінскае пытанне „хто-каго“ ў карысць сацыялізму, як у горадзе, так і ў вёсцы.

Гэтых поспехаў рабочы клас і калгаснае сялянства дабілася пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі ў жорсткай барацьбе з класавым ворагам і яго агентурай, разграміўшы кулацтва як клас, якое яшчэ не дабіта, падрыхтаваўшы глебу для канчатковай ліквідацыі капіталістычных элементаў і класаў наогул у другую пяцігодку.

У гэты час капіталістычныя краіны перажываюць на працягу 4-х год падрад жорсткі эканамічны крызіс, які ўсім сваім цяжарам абрушыўся на рабочы клас і працоўнае сялянства. Узровень прамысловасці прадукцыі капіталістычнага свету адкінут назад па чугуну на 34 гады, па вугалю на 27 год, па сталі на 26 год. Калі ўзяць асобныя капіталістычныя краіны то: Ангельшчына па вугалю адкінута назад на 76 год; Германія на 45 год і ПАЗШ на 42 гады. Капіталісты, каб аслабіць крызіс перавытворчасці, знішчаюць прадукты чалавечай працы.

У Даніі мяса перарабляюць у муку, якой адкормліваюць свіней. У Бразіліі спалілі 16 міл. мяшкоў кофе, г. з. 60% гадавога збору. У Іспаніі знішчаюць уловы рыбы (сардзін і др.). У ПАЗШ знішчана 6 млн. галоў свіней.

Буржуазія кідае лозунг: „Прыстрэліць кожную трэцюю малочную карову“.—Гэта ў той час, калі ў той-жа Амерыцы 1.670 тыс. бескароўных фэрмераў, калі ў капіталістычных краінах 47 млн. рабочых з 160 млн. членамі сям'і паміраюць

ад голаду, сядзяць без куска хлеба, бяз прытулку, апалу і асвятлення.

Гэта ўсё гаворыць аб тым, што „капіталістычная сістэма прамысловасці не вытрымала экзамену ў цяжбе з савецкай сістэмай, што савецкая сістэма прамысловасці мае ўсе перавагі перад сістэмай капіталістычнай“ (Сталін).

Эканамічны крызіс у капіталістычных краінах уздымае рэвалюцыйныя хвалі рабочых і сялян. Буржуазія шукае выхада з крызісу ў сусветнай вайне і інтэрвенцыі супроць Савецкага саюза, шалёнымі тэмпамі рыхтуючыся да гэтага ўстанаўліваючы фашысцкую дыктатуру для падаўлення рэвалюцыйнага руху ўнутры краіны і правядзення імперыялістычнай палітыкі.

Наша задача і далей умацоўваць яшчэ больш абароназдольнасць нашай краіны Саветаў—бацькаўшчыны сусветнага пролетарыята, умацаваць нашу Чырвоную армію—вернага вартавога граніц Савецкага саюза і заваёў Кастрычніка.

Як ніколі зараз перад Адзінай Гідраметслужбай БССР ва ўсю шырыню пастаўлена пытанне абслугоўваць нашу соц. с. г., соўгасы і калгасы, прамысловасць, чыгуначны, паветраны і водны транспарт, абарону нашай краіны. З гэтай задачай, як паказала чыстка партыйнай ячэйкі Гідраметінстытута, мы, работнікі Гідраметслужбы, партыйная і комсамольская арганізацыя, прафсаюз—не справіліся. Цэнтральны апарат і перыферыя значна былі засмечаны антысавецкім і соцыяльна-чуждым элементам, якія „ціхай сапай“ на тых участках, на якіх працавалі, зрывалі абслугоўванне народнае гаспадаркі. План работы сістэматычна не выконваўся, работы 1931 г. перанасілі на 1932 год, з 1932 г. на 1933 г. і г. д. Тэмы першачарговага значання ў план не ўключаліся. Напрыклад, тэма аб прараканні туманаў. На працягу 4 год зрывалася будаўніцтва Геафізічнай абсерваторыі, а гэтым самым было замарожана імпертнае абсталяванне, набытае за мяжой у 1929 годзе для гэтай Абсерваторыі на 24 тыс. руб. валютай. Да гэтага часу не наладжаны зондавыя і змейкавыя назіранні, хаця і працаўнік для гэтай мэты падрыхтаваны—т. Валасецкі, які нічога не зрабіў па гэтаму пытанню.

У глыбокім прарыве на сёнешні дзень знаходзіцца Гідраметінстытут па выкананню вытворчага тэматычнага плана, на чале якога стаіць дырэктар т. Канавалаў.

Бюро надвор'я на чале з дырэктарам т. Варушыло не ўясніла адной з асноўных задач—гэта барацьбы за якасць прагнозаў. Прагнозы, якія даюцца, часта нізкай якасці, аб чым мы маем ужо шэраг сігналаў праз друк. Праца з гідраметкорамі не разгорнута.

Соцпаборніцтва і ўдарніцтва ў працы амаль зусім адсутнічала. Не было ніводнага комсамольца і комуніста ўдарніка (за выключэннем аднаго). Працдысцыпліна была слабая. Парушалася бюджэтная дысцыпліна і адсутнічаў гасразлік. Несваечасова высылаўся заробак работнікам перыферыі, былі выпадкі, калі зарплата не выплачвалася назіральнікам на працягу 8 м-цаў.

Чыстка партыйнай арганізацыі зрабіла рашучы пералом у бок перабудовы ўсяе працы Адзінай Гідраметслужбы БССР, значна павялічыліся шэрагі ўдарнікаў. Мы ўжо маем перадавікоў па

паасобных участках, паказваючых лепшыя прыклады па выкананню вытворчага плана, як у Цэнтральным апарате—адзел апрацоўкі гідралагічных назіранняў—кіраўн. групы т. Нагераў, Метэаралагічны аддз.—кір. тав. Кучынскі, так і па перыферыі—ударная Гомельская Гідраметрычная стан., загадчык тав. Сямёнаў. Даюць лепшыя якасныя і колькасныя паказчыкі па конкурсу на лепшую мет. ст. у сваёй працы ст. ст. Горцакая, Полацкая, Менская, Віцебская і Калінкавіцкая. На прыкладах працы гэтых лепшых ударнікаў трэба к канцу 1933 года прыйсці з 100% выкананнем вытворчага гадавога плана па колькасці і якасці.

Ні на хвіліну не забываць указання тав. Сталіна, што „сутнасць большэвіцкага наступлення заключаецца перш за ўсё ў тым, каб мабілізаваць класавую пільнасць і рэвалюцыйную актыўнасць мас супроць капіталістычных элементаў нашай краіны. Арганізаваць соцсаборніцтва і працоўны ўздзім мас за падняцце прадукцыйнасці працы, за разгортванне соцыялістычнага будаўніцтва“.

Мамаеў.

СІНОПТЫЧНЫ АГЛЯД

У пачатку дэкады поўнач Эўропы займае антыцыклон у масах кантынентальнага палярнага паветра.

На яго паўночнай перыферыі—у раёне Ісландыі, Шпіцбергена, Барэнцава і Карскага мора адбываецца цыкланічная дзейнасць на арктычным фронце.

На поўдні Эўропы і Сяродземным моры ажыццяўляецца цыкланічная дзейнасць на палярным фронце.

Да 24 кастрычніка антыцыклон размяшчаецца сваёй цэнтральнай часткай на Эўрапейскай тэрыторыі Саюза, у ім дзякуючы выхаладжванню наглядаецца паніжэнне тэмпературы да прымаразкаў, перавага суцэльнай воблачнасці і туманы.

Развіццё цыкланічнай дзейнасці на крайнім паўднёвым захадзе Эўропы ў раёне Біскайскай затокі, якое намецілася ў пачатку дэкады, к 25 кастрычніка дастаткова аформілася і марудна прасоўвалася на паўночны ўсход—на Францыю і Германію, у сувязі з чым пачалося больш хуткае змяшчэнне антыцыклона з Эўрапейскай тэрыторыі Саюза к усходу, а на яго заходняй перыферыі ўтварылася цёплая паўднёвая цяга вятроў. У выніку ахалоджвання гэтага цёплага паветра, якое рухалася з поўдня, пачалі ўтварацца суцэльныя моцныя туманы.

Наогул у другой палове дэкады, БССР знаходзіцца пад уплывам з аднаго боку развіўшагася цyklона, а з другога боку—пад уплывам уходзячага на ўсход антыцыклона.

Таму нагядалася пахмурнае, з моцнымі суцэльнымі туманамі і выпадзеннем дажджа надвор'е, якое ўтрымлівалася да 30 кастрычніка, калі, у выніку далейшага прасоўвання цyklона к паўночнаму ўсходу—на Балтыку, з захада на Эўрапейскую тэрыторыю Саюза распаўсюджваецца марское палярнае паветра, што выклікае 31 кастрычніка ў БССР часовае памяншэнне воблачнасці і спыненне ападкаў.

І. Рачыцкі.

Метэаралагічная характарыстыка за 21—31 кастрычніка 1933 г.

Тэмпература паветра ў гэту дэкаду мела наступны ход: 21-га яна хісталася ад 3 да 7°, потым пачала зніжацца і 25-га ў паўднёвай палове БССР дасягнула 0°, а ў паўночнай мясцамі нават —2°. Далей пачалося павышэнне т-ры да 30-га, калі яна дасягнула 9—12°. 31-га зноў т-ра знізілася прыблізна на 3—4°. Такім чынам, можна лічыць, што першая палова дэкады была халодная, а 2-ая вельмі цёплая. Сярэдняя т-ра за дэкаду на 1—2° вышэй нармальнай. Максімальная т-ра хісталася ад 12 да 15°, а мінімальная ад —6 да 0°.

Ападкі выпалі ў наступных колькасцях: у паўночнай і цэнтральнай зонах ад 10 да 20 мм. У пераходнай і паўднёвай на захадзе выпала каля 15 мм, а на ўсходзе каля 30 мм. На працягу дэкады ападкі размяркоўваліся наступным чынам: першыя 4 дні зусім сухія па ўсёй БССР. 25-га выпалі вельмі значныя ападкі, асабліва на поўдні, дзе яны дасягалі 20 мм за суткі (Турск—21 мм). Далей ападкі наглядаліся амаль кожны дзень, але ў невялікіх колькасцях. 31-га ападкаў амаль не наглядалася. 25-га ў першы раз наглядалася выпадзенне снегу.

Вятры пераважалі паўднёва-ўсходнія з сярэднімі хуткасцямі 2—4 м/сек., максімальныя хуткасці дасягалі 12 м/сек.

Воблачнасць складала 80—100% агульнага пакрыцця неба, сонечнае з'яўненне было вельмі нязначным і складала 10% магчымага.

Н. Малішэўская.

Метэаралагічная характарыстыка за верасень м-ц 1933 г.

Сярэдняя тэмпература паветра ў гэтым месяцы хісталася ад 10 да 12°, павышаючыся ў напрамку з поўначы на поўдзень. Такая т-ра з'яўляецца некалькі паніжанай супроць нармальнай, на поўначы на 0,1°, у цэнтральнай частцы на 0,4—0,9° і на поўдні на 0,6—1,3°. Ход т-ры на працягу месяца быў наступны: у пачатку месяца наглядаліся высокія т-ры, да 13—15°, потым 6-га яны адразу панізіліся да 6—8°, з 10-га да 15-га зноў т-ра павысілася месцамі да 15—16°, а 16-га ўпала да 5—7°. У апошняй дэкадзе з 22-га да 28-га наглядалася павышэнне т-ры да 15—16°. Такім чынам, верасень у большасці быў цёплы, за выключэннем кароткіх халодных перыядаў. Максімальная тэмпература наглядалася 25—26-га і дасягала 21—22°. Мінімальная т-ра хісталася ад 1 да 4° і наглядалася пераважна 17-га. Замаразкі нідзе не адзначаны.

Ападкі выпалі ў наступных колькасцях: на паўночны захад ад лініі Новае-Каралёва—Асіпавічы—Слуцк выпала 60—70 мм, г. зн. некалькі больш нармальнага колькасця, якія роўны 40—60 мм. На паўднёвы ўсход ад памянёнай лініі ападкаў выпала значна больш, прыблізна 100—120 мм, а мясцамі і яшчэ больш, напрыклад, у Оршы—166 мм, у Горках—182 мм, у Красілаўцы

Табліца вынікаў метэаралагічных

№№ па карце	Назва станцый	Тэмпература паветра											Сярэдняя	Нармальн.	Максімальная	Мінімальная	Часло, ка-лі нагляд. мінімум	
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
(Вазерны)																		
2	Дрыса . . .	3	1	1	0	0	2	5	8	8	9	6	4	—	14	—3	25	
3	Полацак . . .	3	1	1	0	0	2	8	8	8	10	7	4	3	15	—4	25	
68	Гарадок . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
84	Сураж . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Нова-Каралёва . . .	3	0	0	—2	—2	2	6	7	8	9	7	3	2	12	—6	25	
(Вадападзельны)																		
8	Лепель . . .	3	1	1	—1	—1	1	5	8	8	9	6	4	—	14	—4	25	
15	Сянно . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
75	Плешчаніцы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
70	Бобр . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13	Барысаў . . .	5	1	1	1	—1	1	5	8	8	9	6	4	3	15	—4	25	
16	Менск . . .	5	1	1	—2	0	1	6	8	8	8	5	4	3	13	—4	25	
93	Бярэзіна . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23	Мар'іна-Горка . . .	5	2	1	—1	0	3	6	8	9	10	5	4	3	14	—2	25	
25	Асіпавічы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Орша . . .	4	1	0	—1	—1	4	7	7	9	10	7	4	3	14	—3	25	
19	Горкі . . .	3	1	—1	—1	—1	4	7	7	9	10	8	4	3	12	—4	25	
(Раўніны)																		
89	Клічаў . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	Слуцак . . .	6	2	2	0	0	2	7	8	9	11	6	5	—	12	—2	25	
119	Ратміравічы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
30	Мар.-Сосны . . .	5	2	2	0	1	2	8	8	10	11	6	5	4	14	—3	25	
21	Магілёў . . .	4	1	1	0	1	4	7	7	9	10	7	4	3	13	—3	25	
73	Чавусы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
27	Чэрыкаў . . .	5	2	0	1	0	4	7	7	10	10	9	5	3	11	—2	25	
191	Касцюковічы . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
31	Турск . . .	5	2	2	2	0	6	8	8	9	11	9	5	4	12	—2	25	
32	Жлобін . . .	5	2	1	2	0	6	8	8	9	12	8	6	4	13	—1	25	
(Гізіны)																		
33	Жыткавічы . . .	6	3	2	1	1	4	8	8	9	11	11	5	4	14	—2	25	
37	Калінкавічы . . .	6	2	2	2	0	6	8	9	9	12	8	6	4	15	—1	25	
39	Лельчыцы . . .	7	2	2	3	1	5	9	8	9	12	8	6	—	14	—4	24	
85	Чачэрск . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
83	Барба . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
38	Гомель . . .	6	3	1	2	0	6	8	8	11	11	10	6	4	15	—2	24	
35	Васілевічы . . .	6	2	1	2	0	6	8	8	9	12	8	6	4	13	0	25	
40	Людвінава . . .	7	2	1	2	0	7	8	8	10	12	10	7	5	16	—3	24	
242	Красілаўка . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Адносная вільготн.
паветра за 13.00

82
83
—
88
79
—
87
78
80
90
89
—
83
—
88
88
—
82
—
82
84
75
82
70
—
75
82
82

назіранняў за 21—31 кастрычніка 1933 г.

Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %	Тэмпера- тура паверхні глебы			А падкі ў мм.											Сума	Метэаралагічная з'ява (у дужках азначаны чыслы)
	Максім.	Мінімальн.	Чысло, кв. лі нагляд. мінімум	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
82	—	—	—	0.1	0.2	..	0.5	1.0	0.1	1.0	1.0	0.5	2.0	..	6.4	туман (22, 26)
83	—	—	—	2.0	0.1	7.0	0.4	0.1	9.6	туман (22, 26)
—	—	—	—	6.0	6.0	6.0	0.2	..	2.0	..	20.2	—
88	14	—9	25	8.0	1.0	1.0	..	0.5	2.0	..	12.5	туман (22, 26)
79	—	—	—	0.1	0.1	4.0	0.1	7.0	1.0	0.1	0.4	..	12.8	туман (26, 28)
—	—	—	—	0.1	2.0	0.1	3.0	0.1	1.0	0.1	..	6.4	туман (27, 28)
—	—	—	—	0.1	0.1	0.1	0.1	1.0	6.0	2.0	0.4	1.0	1.0	0.1	11.9	туман (26), снег (25)
87	—	—	—	5.0	..	14.0	0.3	1.0	0.5	..	20.8	туман (26, 27)
78	16	—5	25	3.0	..	6.0	2.0	3.0	0.1	0.1	14.2	мяцель (25), туман (26—
80	—	—	—	8.0	0.1	9.0	0.2	1.0	0.1	..	18.4	туман (23), бура (28)
—	—	—	—	1.0	0.4	4.0	2.0	7.4	—
90	—	—6	25	0.1	14.0	7.0	3.0	?	..	1.0	..	—	туман (27, 28)
89	15	—5	25	6.0	7.0	4.0	0.1	..	11.0	..	28.1	туман (27, 28)
—	—	—	—	6.0	..	5.0	11.0	мяцель (25), туман (27—
88	20	—6	25	7.0	1.0	..	1.0	..	0.1	..	9.1	туман (25, 27)
88	—	—	—	15.0	8.0	7.0	1.0	..	3.0	..	34.0	туман (25, 26, 27, 28, 29, 30,
82	—	—	—	10.0	8.0	3.0	0.3	0.4	15.0	..	36.7	туман (23, 28)
—	—	—	—	0.1	5.0	11.0	1.0	0.4	0.3	14.0	0.3	32.1	туман (26, 27)
82	16	—6	25	21.0	6.0	5.0	0.3	8.0	40.3	туман (27, 28)
84	—	—	—	17.0	4.0	3.0	2.0	?	?	..	—	туман (27, 28)
75	—	—	—	3.0	1.0	5.0	..	2.0	..	0.2	11.2	туман (26, 27)
82	—	—	—	9.0	1.0	2.0	..	0.2	3.0	..	15.2	—
76	—	—	—	1.0	1.0	9.0	1.0	..	3.0	..	15.0	туман (28)
—	—	—	—	—
78	—	—3	24	13.0	9.0	2.0	0.3	0.1	12.0	0.1	36.5	туман (26, 27)
80	—	—2	25	17.0	2.0	1.0	0.4	0.1	9.0	..	29.5	туман (30)
84	14	—2	24	..	0.1	9.0	1.0	3.0	0.1	0.2	11.0	0.1	24.5	туман (29, 30)

